יז א מיי׳ פ״ז מהלכו שבועות הלכה ח [ופי״

רבינו חננאל (המשך) אמרת בשבועת הפקדון דאינו לוקה תאמר בנזיר שנטמא שלוקה הואיל ולוקה לא יביא קרבן ת״ל ולוקה לא יביא קרבן ת״ל וכפר עליו מאשר חטא על הנפש דברי ר׳ יאשיה שוגג. פתאום זה אונס. מדקתני בנזיר שלוקה. מכלל דאתרו ביה וקתני לא אם אמרת בשבועת הפקדון שאינו לוקה. ש"מ דאע"ג דאתרו ביה בשבועת הפקדון לא לקי. ודחי׳ מאי אינו לוקה דקתני דלא מיפטר במלקות אלא צריך קרבן. ואקשינן אי הכי האי דקתני תאמר בנזיר מכלל יר . שנטמא מיפטר במלקות. שנטמא מיפטו במקות. והא בהדיא כתיב ביה וביום השמיני יביא שתי תורים וגו'. ושנינן האי קרבן דמייתי נזיר זה למיחל עליה נזירות בטהרה הוא ולא משום להא שמעתא קמי דרבא לדידכו להו במלקות היכא דאתרו ביה אלא צריך נמי קרבן אי לא אתרו ביה מילקא הוא . דלא לקי הא קרבן חייב. ואע"ג דאיכא שהדי דהאי פקדון בהאי שעתא דמישתבע איתיה גביה אמאי כפירת דברים אמא בעלמא נינהו. דהא הני שהדי מחייבי ליה בפקדון וליכא הכא כפירת ממוז. . וכל הנשבע כי האי גוונא היכא דאיכא שהדי פטור הוא: א"ל רב חנניה לרבה על שקר פרט ללוה בשטר וללוה בעדים. אמר ליה ירוו בעוים. אמו ליוו הא איכא לאוקומא בטוען לויתי ולא לויתי ממך לא דבממון מודה ואינו כופו אלא בעדים. דהא ודאי לאו כפירת ממון היא. בה פרט למודה לאחד מן בו פוס לפורות לאחד מן השותפין או לאחד מן האחים כו' ופשוטה היא: ת"ש אין חייבין על שגגת הפקדון. ומה הן חייבין על זדונו אשם בכסף שקלים. מאי לאו זדון עדים כגון דאיכא שהו דהאי פקדון איתיה לגביה יקתני חייב אשם. ודחינן וקותי חייב אשם. חייב לא בזדון עצמו. פירוש כגון שהודה כי הזיד בשבועתו. דאמרי׳ לא מיכפר לך עד דמייתית אשם: ת״ש היו [ב׳] כתי

צדים כפרה הראשונה כו׳

ליכא למבעי הך בעיא משום דאין התראת ודאי בשבועת שליהן. וגבי שבועת העדות הע"ג דחייב נמי תוזי כשוגג ניכח למיצעי הך בעיח משום דחין התרחת ודחי בשבועת העדות דמי העדות דמי יודע שהם יודעים לו עדות וחין נרחה דלח חשיב יוח ב ג מייי שם פ"ח יודע שהם יודעים לו עדות ויכול להתרות בו: לא אשלהן מזיד ספק כיון דלמותרה חין ספק דהא בעדים זוממין אי הוו לריכי יודע שהם יודעים לו עדות ויכול להתרות בו: לא אשרהן מויד ספק כיון דלמותרה אין ספק דהא בעדים זוממין אי הוו לריכי

התראה הוה מתרינן בהו אף על גב דהמתרים בהם אין יודעין אם הם משקרים והא דלא בעי הך בעיא בשבועת העדות משום דחי חפשר לידע לעולם אם הם מזידין שיכולין לומר שכחנו: ביון דחידוש הוא בו'. לאו חידוש גמור הוא דהא איכא טובא כדפירש בקונטרס אלא

כלומר כיון שניתן ודונו לכפרה: מילקא דקי קרבן דא מייתי. ואף על גג דגגי שפחה

כתיב (ויקרא יט) בקורת תהיה והביא את אשמו הא אמרינן בסוף ד' מחוסרי כפרה (כריתות דף יא.) דהיא לוקה והוא מביא קרבן: מאר אינו לוקה דלא מיפטר במלקות. תימה דמעיקרא ס"ד דבעי למילף מיניה חומרא דדין הוא שנחמיר בנזיר שכן לוקה ולמאי דמסיק השתא ל"ל דמיתניא לענין קולא דדין הוא שנקל במיר שכן מיפטר במלקות ונראה דלא ידע לגבי מאי מיתניא אי נמי מעיקרא ס"ד דה"פ לא אם אמרת בנזיר שהוא טמא שכן כפרתו תלויה במלקות הקל ולא בקרבן תאמר בשבועת הפקדון שאין כפרתו תלויה במלקות אלא בקרבן דחמור ודלא כמ"ד לעיל ניחא ליה לאיניש דליתי קרבן ולא לילקי ומיהו בסיפרי מיתניא הך ברייתה ומיתניה היפכה והכי היתה התם בפרשת נשא גבי מיר בפתע להביא את האונס פתאום להביא את השוגג והדין נותן ומה במקום שלא חייב את המזיד חייב בו את השוגג כאן שחייב את המזיד אינו דין שנחייב את השוגג ומנין שחייב את המזיד אמרת ק"ו מה שבועת העדות שלא חייב את השוגג פירוש שגגתה גרידא חייב את המזיד כאן שחייב את השוגג אינו דין שנחייב את המזיד לא אם אמרת בשבועת העדות שכן אינו לוקה תאמר בנזיר שלוקה והואיל ולוקה לא יביא קרבן ת"ל וכפר מאשר חטא וגו' ונראה דהיינו הך דמייתי בשמעתין ובמקום שבועת העדות אית למיגרס שבועת הפקדון ואית למיגרס נמי הכא איפכא כדאמרינן בסיפרי מה לשבועת הפקדון דכן אינו לוקה כו' וכן גר"ח וזה לשונו ואתינן למפשטה מהא דתניא בסיפרי דבי רב לא אם אמרת בשבועת הפקדון שכן אינו לוקה תאמר בנזיר שנטמא דלוקה והואיל ולוקה כו׳ ואם תאמר מאי קמשני דלא מיפטר במלקות כלומר אלא לריך עדיין קרבן והא היא גופה אמינן למילף בנזיר שיהא עדיין לריך קרבן ואר״ת דה"פ דלא מיפטר במלקות שאין מתכפר במלקות לחודיה תאמר בנזיר שמתכפר במלקות לחודיה דכי מייתי נמי בשוגג קרבן לא מייתי אלא למיחל עליה נזירות טהרה כדמסיק ודלא כרבי אלעזר הקפר דאמר (מיר

דף יט.) מיר טמא חוטא הוא והא דפריך והא קרבן כתיב ביה פירוש הא בשוגג כתיב קרבן ולמאי קאתי אם לא לכפר וא"כ נילף משבועת הפקדון דבמזיד לא יפטר במלקות אלא ילטרך עדיין קרבן ומשני כו': ברם דלוה בשמר ולוה בעדים. כגון דאמר לא לויתי דכאומר לא פרעתי דמי:

הזיד בשבועת הפקדון והתרו כו מהו. חייב קרבן או מלקות או הדיד בשבועת הפקדון מהו. פירש בקונטרס דבשבועת העדות שניהן. וגבי שבועת העדות אע"ג דחייב נמי מזיד כשוגג ליכא דמייתי קרבן. לאו דוקא כל התורה קאמר שהרי ד' מביאין על הזדון

להו הזיד בשבועת הפקדון והתרו בו מהו כשגגה הבא על השפחה (3) ומיר כיון דחידוש הוא דבכל התורה לא אשכחן שנטמא ושבועת העדות ושבועת מזיד דמייתי קרבן והכא מייתי קרבן "לא הפקדון י: ה"ג אמרו ליה תנינא חמורה שנא אתרו ביה ולא שנא לא אתרו ביה או הימנה שבועת הפקדון שחייבין על דלמא ה"מ היכא דלא אתרו ביה אבל היכא זדונה מכות ועל שגנתה אשם בכסף דאתרו ביה מילקא לקי קרבן לא מייתי או דלמא הא והא עבדינא א"ל תנינא חמורה שקלים מדקאמר על זדונה מכות מכלל דאתרו ביה וקאמר מכות אין הימנה שבועת הפקדון שחייבין על זדונה קרבן לא ומאי חומרא דניחא ליה לאיניש דמייתי קרבן ולא לילקי אמר מכות ועל שגגתה אשם בכסף שקלים להו רבה בר היתי מהן תנה שבועת מדקאמר שליה על זדונה מכות מכלל דאתרו הפקדון לא ניתן זדונה לכפרה רבי ביה וקאמר מכות אין קרבן לא ומאי חומרא שמעון היא אמר להו רב כהנא בר דניחא ליה לאיניש דמייתי קרבן ולא לילקי מינה דההיא דאנא תנינא והכי תנינא יאמר להו רבא בר איתי יימאן תנא זרון יי לה אחד זדונה ואחד שגגתה אשם שבועת הפקדון לא ניתן לכפרה ר"ש אבל בכסף שקלים ומאי חומרא דאילו התם לרבנן קרבן נמי מייתי אמר להו רב כהנא חטאת בת דנקא והכא אשם בכסף שקלים וליגמר מינה התם בדלח בר מינה דההיא דאנא תנינא לה והכי תנינא אתרו ביה. והכי פירושה חמורה לה אחד זדונה ואחד שגגתה אשם בכסף ממנה שבועת הפקדון משבועת שהלים ומאי חומרא דאילו התם חמאת בת העדות שחייבין על זדונה מכות מה דנקא והכא אשם בכסף שקלים וליגמר מינה שחין כן בעדות שחין בה התרחת דלמא דלא אתרו ביה ל"א ת"ש אין חייבין ודאי ועל שגגתה עם זדון הפקדון על שגגתה מה הן חייבין על זרונה אשם בכסף שקלים מאי לאו בראתרו ביה ה"נ אשם בכסף שקלים ובעדות קרבן עולה ויורד: מכום אין קרבן לא ומחי חומרת. דמכות מקרבן הוחיל דלא אתרו ביה ת"ש לא אם אמרת בנזיר ולא תרוייהו עבדינן ביה הא בעדות ממא שכן לוקה תאמר בשבועת הפקדון מייתי קרבן. ומשני ניחא ליה לאיניש שאינו לוקה מדקאמר לוקה מכלל דאתרו כו'. אמר להו רבא בר איתי לרבנן ביה וקאמר תאמר בשבועת הפקדון שאינו הך מתני' דקתני להו מהכא לא לוקה אבל קרבן מייתי מאי אינו לוקה דאינו תפשטה דלעולם קרבן איכא לרבגן נפטר במלקות' מכלל דנזיר שמא נפטר והך מתני' דקתני קרבן לא רבי שמעון היא דקאמר שבועת הפקדון במלקות הא קרבן כתיב ביה התם דמייתי לא ניתן זדונה לכפרה כדאמרן קרבן כי היכי דתיחול עליה נזירות במהרה בפירקין דלעיל [לד:] שכן לא עשו בו אמרוה רבגן קמיה דרבה אמר להו מכלל דכי מושבע כנשבע ומזיד כשוגג: אמר לא אתרו ביה ואיכא עדים מיחייב כפירת להו רב כהנת. לא תדחקוה לאוקומה דברים בעלמא הוא אלמא קסבר רבה הכופר כר' שמעון ובעיין נמי לא תפשטוה בממון שיש עליו עדים פטור א"ל רב חנינא דאנא תנינא לה כו': ומאי חומרא. לרבה תניא דמסייע לך יוכחש בה יפרט הא שבועת העדות נמי זדונה למודה לאחד מן האחין או לאחד מן השותפין ושגגתה קרבן: היינו חומרא דאילו יונשבע על שַקר פרם ללוה בשמר וללוה בעדות חטאת היא ולא נתנה בה בעדים אמר ליה אי משום הא לא תסייען תורה קלבה ויכול לקנותה במעה באומר לויתי ולא לויתי בעדים לויתי ולא כסף. דנקא שתות והיינו מעה שהיא אחד מששה בדינר: וליגמר מינה. לויתי בשמר ממאי מדקתני וכחש בה למיפשט בעיין דמייתי קרבן ולא פרט למודה לאחד מן האחין או לאחד מן לקי: ומשני דלמה המם בדלה המרו השותפין האי לאחד מן האחין ה"ד אילימא ביה. קאמר דהא לא איירי בה דאודי ליה בפלגא דידיה הא איכא כפירה במלקות כלל: לא אם אמרת. לא דאידך אלא לאו דאמרי ליה מתרוינן יזפת יואמר להו לא מחד מינייכו יזפי דהויא ליה ידעינן במאי קאי לא אם אמרת: הא קרבן כחיב ביה. והזיר לה׳ את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו וכו' כפירת דברים בעלמא ומדרישא כפירת (במדבר ו): כי היכי דתיחול עליה דברים סיפא גמי כפירת דברים (סימן חובה נזירות בטהרה. שמתחיל למנות כיתות דבעל הבית חומר נזירא) ת"ש אינו מעכשיו ותלה הכתוב בקרבן ולא חייב על שגגתה ומהו חייב על זדונה לכפרה הוא בא: אמרו רבנן קמיה אשם בכסף שקלים מאי לאו זדון עדים דרבה. הנך רבנן דלעיל דתנו שבועות לא זרון עצמו ת"ש יהיו שתי כתי עדים בי רבה אמרו לפניו שכך שאל רב כפרה הראשונה ואחר כך כפרה השניה כהנא מהם: **אמר להו**. מדקא מיבעי שתיהן חייבות מפני שיכולה עדות להתקיים ליה באתרו ביה: מכלל. דפשיטא ליה דכי לא אתרו ביה הני סהדי דמיחייב בשתיהן ייבשלמא שניה יי תחייב דהא כפרה קרבן ואף על גב דידעי הני סהדי לה כת ראשונה אלא ראשונה אמאי מיחייבא

ה'עב"ץ מחק ח"ו,
לעיל לד:, ג) [שס],
לעיל לח:, ה) [שס לב:],

תורה אור השלם 1. או מצא אבדה וכחש בָּה וְנִשְׁבָּע עַל שְׁקֶר עַל אַחַת מִכּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אַחַת מִכּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאָדָם לַחֲטא בָהֵנָה:

הנהות הב"ח

(d) גמ' נשלמא שניה תתחייב וכו' אלא ראשונה אמאי תתחייב הא: אמאי תתחייב הא: (ב) רש"י ד"ה לא אשכחן וכו׳ על השפחה חרופה ומיר: (ג) ד"ה מאי לאו זדוו עדים שהתרו בו. נ"ב שרים שהתרי בו נמי ה בלא החרי בו נמי א לרבה אלא דודון קשיא לרבה אלא דודון עדים לא משכחת לה אלא בהתרו בו דאי לא התרו בו איכא למימר שכח וליכא : זלון

מוסף רש"י

מאן תנא כו' ר"ש. לאמר לא עשה בו מזיל כשוגג (לעיל לד:). דהא כפרה לה כת ראשונה. ואין לו עדים אלא אלו ונמצא שהפסידוהו נכפירתן. (לעיל לב:).

רבינו חננאל

הזיד בשבועת הפקדון והתרו בו מהו. כיון [דמייתי] קרבן על המזיד כו"ן או דלמא תרוייהו מיחייב. א"ל מדתנינן חמורה ממנו. פירוש מחורה ממנו. פירוש משבועת העדות שבועת הפקדון שחייב על זדונה מכות ועל שגגתה אשם בכסף שקלים ש"מ שאם בככן כין, ב כיני כהיד הזיד לוקה ואין מביא קרבן. ואוקמוה להא לרבי שמעון דסבר לא ניתנה זדון שבועת הפקדון לכפרה בקרבן. ומאי חומרא דשבועת הפקדון משבועת העדות דניחא ליה לאיניש דניתי קרבן ולא לילקי. אי נמי בשבועת העדות כתיב אפילו תימא בת דנקא. ובפקדון אשם בכסף שקלים. ואמר להו רב כהנא הא מתניתא לאו ----הכי שנויה כדקאמריתו. אלא הכי שנויה שבועת הפקדון אחד שגגתה ואחד זדונה אשם בכסף ואמרינן דלמא מתניתא ואפוינן ולמא פוניונא בדלא אתרו ביה. ואתינן למפשטה מהא דתניא בספרי דבי רב לא [אם]

הכא

שכפירת דברים בעלמא הוא: פטור. מקרבן: פרט למודה לחחד מן החחין. שיש לו חלק בממון זה וכשתבעו האח השני כפר: פרט ללוה בשטר. קס"ד לכופר ממון שיש לו עליו שטר או עדים: לא ססייען. דהא מתנית' לאו בכופר ממון קאמר אלא במודה בממון וכופר שלא מסר לו שטר עליו ולא היו עדים

שהוא חייב לו ואמאי מיחייב והא לא

תועיל לו כפירתו וע"כ ישלם

בדבר: **מתרוינן יופת.** משנינו לוית: **מינך יופי.** ממך לויתי כל המנה ולא היה לחבירך חלק בו: (a) לאו זדון עדים. שהתרו בו: